

Energieprestatieregelgeving: voor energiezuinige, gezonde gebouwen met meer comfort

© Belgian Woodforum

Sinds 1 januari 2006 is in Vlaanderen de energieprestatieregelgeving van kracht. Gebouwen en werkzaamheden waarvoor er vanaf die datum een stedenbouwkundige vergunning wordt aangevraagd, moeten voldoen aan de energieprestatieregelgeving. De voorwaarde is wel dat in het gebouw energie verbruikt wordt om te verwarmen of te koelen voor mensen. Voor deze gebouwen en werkzaamheden worden eisen ingevoerd op het vlak van Energieprestatie en Binnenklimaat, of kortweg de EPB-eisen.

TEKST: KATRIEN DE BAETS, ANRE

De EPB-eisen

Er zijn drie soorten EPB-eisen: de thermische isolatie-eisen, de energieprestatie-eis en de binnenklimaat-eisen. De eerste twee beperken het energieverbruik van gebouwen en hun vaste installaties. De binnenklimaat-eisen waarborgen een goede binnenluchtkwaliteit. Het voldoen aan deze verschillende

eisen bevordert het algemene comfort van de gebouwen.

Thermische isolatie-eisen

Net zoals in de vroegere isolatieregeling zitten hierin eisen op het vlak van het peil van de globale warmte-isolatie (K) van het gebouw en de warmtedoorgangscoefficiënten of de U-waarden van de constructiedelen. Beide mogen bepaalde maxima niet overschrijden.

Ten opzichte van vroeger worden vooral aan de vensters strengere eisen opgelegd.

De maximale U-waarde (U_{max}) voor het venster in zijn totaliteit – combinatie van glas, raamprofiel en afstandhouder – wordt $2,5 \text{ W/m}^2\text{K}$. Bovendien wordt het gebruik van verbeterde isolerende beglazing verplicht. De centrale U-waarde van de beglazing moet lager zijn dan $1,6 \text{ W/m}^2\text{K}$.

Het K-peil wordt berekend voor het volledige gebouw en niet per eenheid. Bij een uitbreiding van een bestaand gebouw of bij herbouw van een deel van een bestaand gebouw wordt het K-peil enkel voor de uitbreiding of het herbouwde deel gecijferd. Het volume van het bestaande deel van het gebouw wordt dus buiten beschouwing gelaten.

Energieprestatie-eisen

De belangrijkste nieuwe eis in de energieprestatieregelgeving is het voldoen aan een maximaal toelaatbaar E-peil. Het

E-peil is het peil van primair energieverbruik. Zowel de isolatie van het gebouw als de efficiëntie van de installaties (zoals verwarming) en het gebruik van hernieuwbare

energie hebben een invloed op het E-peil. Voor woongebouwen, kantoren en scholen is het maximale E-peil vastgesteld op 100. Door het E-peil te beperken, worden het gebouw en de vaste installaties energie-efficiënter.

Binnenklimaat-eisen

De regelgeving verplicht het voorzien in minimale ventilatie. Daarnaast zal bij woongebouwen het risico op oververhitting in de zomerperiode beperkt moeten worden.

Aan welke EPB-eisen moet een bouwproject voldoen?

De EPB-eisen die van toepassing zijn voor een bepaald bouwproject zijn afhankelijk van de aard van de werkzaamheden (nieuwbouw, verbouwing, functiewijziging ...) en van de bestemming van het gebouw (woning, kantoorruimte, sportcomplex, industrie ...). Voor nieuwbouw of werkzaamheden die gelijkwaardig zijn aan nieuwbouw zijn meer en strengere eisen van toepassing dan voor bestaande gebouwen waaraan kleinere werkzaamheden worden uitgevoerd.

Naast eisen voor woongebouwen zijn er eisen voor alle andere categorieën van gebouwen: kantoren, scholen, industriële gebouwen, handelszaken, horeca, sportfaciliteiten ...

Voor de herbouw van een gebouw na volledige afbraak en voor een zeer grondige renovatie van een groot gebouw gelden dezelfde

Overzicht van de eisen voor nieuwe gebouwen

	Woongebouwen	Kantoren en scholen	Andere specifieke bestemmingen	Industriële gebouwen
Thermische isolatie	max. K_{45} en U_{max}	max. K_{45} en U_{max}	max. K_{45} en U_{max}	max. K_{55} en U_{max}
Energieprestatie (per eenheid)	max. E_{100}	max. E_{100}	–	–
Binnenklimaat	Minimale ventilatievoorzieningen (residentieel) + beperken risico op oververhitting	Minimale ventilatievoorzieningen (niet-residentieel)	Minimale ventilatievoorzieningen (residentieel)	Minimale ventilatievoorzieningen (residentieel)

© Ipsos Facto

© Ipsos Facto

eisen als voor een nieuwbouw met dezelfde bestemming. Bij een uitbreiding van een gebouw of bij een herbouw van een deel van een gebouw na afbraak, met een beschermd volume groter dan 800 m³ of waarin minstens één wooneenheid voorkomt, zijn eveneens de nieuwbouweisen van toepassing. De eisen zijn dan enkel geldig op het uitgebreide of het herbouwde deel.

Welke uitzonderingen zijn voorzien?

Het besluit legt ook gebouwen of werkzaamheden vast waarbij uitzondering op of afwijking van de EPB-eisen kan worden verkregen.

- Werkzaamheden aan kleine gebouwen (< 3000 m²), waarvoor een stedenbouwkundige vergunning wordt aangevraagd zonder de tussenkomst van een architect, zijn vrijgesteld van EPB-eisen.
- Als de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning, voor een nieuw te bouwen woon-, kantoor- of schoolgebouw (of gelijkgestelde werkzaamheden bij deze bestemmingen), wordt ingediend van 1 januari 2006 tot en met 30 juni 2006 (vermoedelijke verlenging tot 1 januari 2007), bestaat de mogelijkheid om te voldoen aan maximum K45 of aan maximum E100 (in combinatie met de beperking van het risico op oververhitting bij woongebouwen). De eisen van maximale U-waarden en minimale ventilatievoorzieningen zijn voor deze aanvragen wel, zonder uitzondering, van toepassing.
- Aan beschermde monumenten en bestaande gebouwen die deel uitmaken van een beschermd landschap, stads- of

dorpsgezicht, worden enkel EPB-eisen opgelegd aan het deel van het gebouw dat uitgebreid of herbouwd wordt.

Het E-peil en maatregelenpakketten

De energieprestatie van een gebouw is afhankelijk van heel wat factoren. De overheid opteerde voor een regelgeving met meer alomvattende eisen, zoals het maximale K-peil en E-peil. Het E-peil van een gebouw is vooral afhankelijk van de maatregelen die de ontwerper gekozen heeft op het vlak van isolatie, ventilatie, installatie ...

Om een eerste idee te geven van welke maatregelen nodig zijn om een bepaald E-peil te behalen, heeft de overheid een aantal maatregelenpakketten uitgewerkt. Die pakketten zijn samengesteld door verschillende maatregelen door te rekenen op de geometrie (beschermde volume, verliesoppervlakte ...) van een steekproef van tweehonderd woongebouwen.

Het is echter belangrijk om te weten dat het toepassen van een maatregelenpakket op de steekproef woongebouwen resulteert in een spreiding rond het beoogde E-peil.

Die spreiding heeft te maken met een aantal gebouwgebonden factoren, namelijk de verhouding glasoppervlakte ten opzichte van het beschermde volume, de geometrie en de oriëntatie van het gebouw. De verhouding glasoppervlakte ten opzichte van het beschermde volume is hierbij de factor met de grootste impact. Het is de bedoeling dat de voorbeeldmaatregelenpakketten kunnen dienen als leidraad tijdens de ontwerpfase.

Deze pakketten zijn te vinden op de website www.energiesparen.be/energieprestatie.

Berekening van het E-peil

Voor de berekening van het E-peil zijn er twee berekeningsmethodes ontwikkeld: de EPW- en de EPU-methode. Met de EPW-methode (energieprestatie voor woongebouwen) berekent men voor elke wooneenheid (woning, appartement ...) afzonderlijk het E-peil. Voor kantoor- en schoolgebouwen berekent men het E-peil per bestemming volgens de EPU-methode. Bij kantoren en scholen wordt het energieverbruik van airconditioning en verlichting uitdrukkelijk ingerekend. Dat is het grote verschil met de methode voor woongebouwen.

Omdat heel wat factoren een rol spelen in de bepaling van een E-peil van een gebouw, zijn de rekenmethodes vrij complex. Daarom heeft de Vlaamse overheid een softwarepakket laten ontwikkelen dat deze complexe berekeningen volledig kan uitvoeren en de EPB-aangifte genereren.

Het Belgian WOODFORUM heeft als missie het promoten van hout en de producten op basis van hout. Hierbij onderlijnt het de talrijke redenen die de keuze voor hout rechtvaardigen en stelt het de informatie nodig voor zijn correcte toepassing ter beschikking.

